

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ
проекту Закону України
«Про внесення змін до Митного кодексу України щодо деяких питань
адміністративної відповідальності за порушення митних правил»

I. Визначення проблеми

На сьогодні нагальним є питання наближення національного законодавства про адміністративну відповідальність за вчинення порушень митних правил до стандартів законодавства країн Європейського Союзу, у тому числі в частині запровадження більш гнучкого механізму притягнення осіб до адміністративної відповідальності за порушення митних правил, забезпечення індивідуалізації адміністративної відповідальності осіб, винних у вчиненні митних правопорушень, а також удосконалення норм, які визначають порядок провадження у справах про порушення митних правил.

У зв'язку з цим пунктом 515 Плану законопроектної роботи Верховної Ради України на 2023 рік, затвердженого Постановою Верховної Ради України від 07 лютого 2023 року № 2910-ІХ, а також пунктом 176 Плану пріоритетних дій Уряду на 2023 рік, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14 березня 2023 року № 221-р (далі – Плани законопроектної роботи), передбачено розробку проекту Закону України «Про внесення змін до Митного кодексу України щодо деяких питань адміністративної відповідальності за порушення митних правил».

Крім того, про необхідність внесення змін до процедури притягнення до адміністративної відповідальності та накладення стягнення за вчинення порушень митних правил, особливо тих, розгляд яких належить до компетенції суду, наголошено також у рішенні Конституційного Суду України від 05.07.2023 № 5-р(П)/2023 (щодо індивідуалізації юридичної відповідальності особи за митне правопорушення) (далі – Рішення КСУ).

Рішенням КСУ визнано неконституційним абзац другий частини першої статті 483 Митного кодексу України (далі – МКУ), а також вказано на необхідність нормативного регулювання відповідальності за порушення митних правил у відповідність із Конституцією України та цим Рішенням КСУ.

Метою розроблення проекту Закону України «Про внесення змін до Митного кодексу України щодо деяких питань адміністративної відповідальності за порушення митних правил» (далі – проект Закону) є забезпечення виконання Рішення КСУ, наближення національного законодавства про адміністративну відповідальність за вчинення порушень митних правил до стандартів законодавства країн Європейського Союзу, у тому числі в частині запровадження більш гнучкого механізму притягнення осіб до адміністративної відповідальності за порушення митних правил, забезпечення індивідуалізації адміністративної відповідальності осіб, винних у вчиненні митних правопорушень, а також удосконалення норм, які визначають порядок провадження у справах про порушення митних правил.

Проектом Закону, зокрема, пропонується:

встановити для забезпечення справедливого розгляду судами справ про порушення митних правил та можливості індивідуалізації адміністративного покарання нижню та верхню межу штрафів за вчинення правопорушення, передбаченого статтею 483 МКУ, а також альтернативну конфіскацію товарів – безпосередніх предметів порушення митних правил;

з метою забезпечення дискреції судів передбачити диференційований штраф за вчинення правопорушень, передбачених частиною шостою статті 470 МКУ, частиною шостою статті 481 МКУ, статтями 472, 476, 482 та 484 МКУ. Крім того, передбачити в санкціях статей 472 та 482 МКУ альтернативну конфіскацію товарів, транспортних засобів – безпосередніх предметів порушення митних правил;

доповнити статтю 473 МКУ частиною першою, якою встановити відповідальність за пересилання через митний кордон України в міжнародних експрес-відправленнях та у міжнародних поштових відправленнях товарів, найменування, кількості та/або вартість яких не відповідають даним, заявленим в митних, товаросупровідних та/або комерційних документах (крім заборонених до пересилання товарів);

доповнити МКУ новою статтею 487¹, якою встановити обставини, за яких провадження саме в справі про порушення митних правил не може бути розпочато, а розпочате підлягає закриттю. Серед іншого це дасть змогу врегулювати питання закриття справ у зв'язку з закінченням строків накладення адміністративного стягнення, передбачених статтею 467 МКУ, а не статтею 38 КУпАП;

урегулювати питання передачі матеріалів справи про порушення митних правил до правоохоронних органів та їх розгляд судами у разі закриття кримінального провадження та повернення для розгляду в порядку законодавства про адміністративні правопорушення. Передумовою таких змін є те, що на сьогодні є факти закриття судами справ про порушення митних правил, порушених за ознаками статті 483 МКУ, з одночасним переданням матеріалів справи відповідно до статті 253 КУпАП до правоохоронних органів для розгляду питання щодо наявності ознак кримінального правопорушення. При цьому відповідно до частини другої статті 284 КУпАП при переданні матеріалів справи до правоохоронних органів судом виноситься постанова про закриття провадження. У подальшому, як правило, правоохоронні органи приймають рішення про закриття кримінального провадження і матеріали справи про порушення митних правил повертаються до суду, який приймає рішення про закриття провадження й у справі про порушення митних правил у зв'язку з наявністю за тим самим фактом щодо особи, яка притягається до адміністративної відповідальності, нескасованої постанови про закриття справи про адміністративне правопорушення (пункт 8 статті 247 КУпАП);

внести до Прикінцевих та перехідних положень МКУ статтю 9²⁸ з метою врегулювання питання звільнення від адміністративної відповідальності осіб, якими у період воєнного стану були передані транспортні засоби особистого користування, ввезенні в режимах транзиту або тимчасового ввезення, на потреби Збройних Сил України, правоохоронних органів, інших військових

формувань. Пропонується передбачити звільнення від відповідальності за вчинення правопорушень, передбачених частиною четвертою статті 469, статтями 470, 481 та 485 МКУ, за умови документального підтвердження факту такої передачі. Необхідність зазначених змін обумовлена непоодинокими достеменно підтвердженими фактами ввезення та передання свідомими громадянами транспортних засобів на потреби ЗСУ, які, з огляду на чинні норми МКУ, за формальними ознаками підпадають під ознаки правопорушення і щодо яких відповідний митний режим фактично не може бути припинений;

передбачити низку змін до статей МКУ, які регулюють питання провадження в справах про порушення митних правил, розгляд матеріалів справ про порушення митних правил у зв'язку з оскарженням постанов митниць в справах про порушення митних правил, строки пред'явлення винесеної постанови в справі про порушення митних правил до виконання.

1. Основні групи (підгрупи), на які проблема справляє вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни	+	-
Держава	+	-
Суб'єкти господарювання	+	-
у тому числі суб'єкти малого підприємництва*	+	-

*Питому вагу суб'єктів малого підприємництва зазначити неможливо, оскільки проблема однаково впливає на всіх суб'єктів господарювання незалежно від рівня доходу, кількості найманих працівників та обраної системи оподаткування.

Врегулювання зазначених питань в частині виконання Рішення КСУ та Планів законопроектної роботи не може бути здійснено за допомогою:

ринкових механізмів, оскільки такі питання регулюються виключно нормативно-правовим актом;

чинними регуляторними актами, оскільки адміністративну відповідальність за вчинення порушень митних правил встановлено безпосередньо МКУ.

II. Цілі державного регулювання

Цілями державного регулювання у цій сфері є:

забезпечення виконання Рішення КСУ;

запровадження більш гнучкого механізму притягнення осіб до адміністративної відповідальності за порушення митних правил, забезпечення дотримання конституційного принципу індивідуалізації юридичної відповідальності;

удосконалення норм, якими регулюються питання провадження в справах про порушення митних правил, з метою забезпечення конституційного правопорядку, прав і свобод кожної особи.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1	Прийняти проект Закону
Альтернатива 2	Залишити чинну ситуацію без змін

* Інших альтернативних способів досягнення основної мети, ніж прийняття зазначеного регуляторного акта, не існує.

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

2.1 Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Станом на 01.08.2023 митними органами складено 6 976 протоколів про порушення митних правил на загальну суму 6,1 млрд гривень.

За ознаками правопорушення, передбаченого статтею 483 МК України, складено 958 протоколів про порушення митних правил. За результатами розгляду справ судами винесено 525 постанов про накладення стягнень на загальну суму 1,1 млрд грн (штрафи та конфіскація товарів).

З огляду на винесене Рішення КСУ з 05.01.2024 суди позбавляються права накладати стягнення за порушення митних правил, передбачене статтею 483 МКУ.

Прийняття проекту Закону забезпечить судам можливість приймати рішення про накладення адміністративних стягнень за порушення митних правил, передбачені статтею 483 МКУ, що забезпечить належну виховну та превентивну роль адміністративного покарання.

Водночас за відсутності розробленого нормативно-правового акта наявні ризики того, що в 2024 році суди будуть позбавлені можливості притягувати до адміністративної відповідальності осіб, винних у вчиненні правопорушень, передбачених статтею 483 МКУ.

Також прийняття проекту Закону покликано забезпечити дискрецію судів, оскільки передбачає встановлення диференційованого штрафу за вчинення правопорушень, передбачених частиною шостою статті 470 МКУ, частиною шостою статті 481 МКУ, статтями 472, 476, 482, 483 та 484 МКУ, та також альтернативну конфіскацію товарів, транспортних засобів – безпосередніх предметів порушення митних правил в справах, порушених за ознаками статей 472, 482 та 483 МКУ.

Відсутність можливості застосовувати індивідуальний підхід при визначенні адміністративних стягнень може обумовити виникнення репутаційних ризиків для судів як інституцій, покликаних забезпечувати справедливий та об'єктивний розгляд справ про порушення митних правил.

Зміни, що пропонуються передбачити в статті 473 МКУ, забезпечать підвищення ефективності роботи митниць з протидії правопорушенням, пов'язаним із пересиланням товарів в міжнародних експрес-відправленнях та у міжнародних поштових відправленнях, та притягнення винних осіб до адміністративної відповідальності, оскільки усунуть неоднозначність при кваліфікації протиправних дій громадян, пов'язаних із недекларування товарів,

які фактично не заборонені законодавчими актами до пересилання, при їх переміщенні (пересиланні) в міжнародних поштових та експрес-відправленнях.

Прийняття проекту Закону також покликано урегулювати питання передання судами матеріалів справ про порушення митних правил до правоохоронних органів. Такі зміни дадуть змогу після винесення правоохоронним органом постанови про закриття кримінального провадження забезпечити можливість прийняття судами за матеріалами справ про порушення митних правил одного з рішень, визначених статтею 527 МКУ, а не тільки про закриття провадження в справі. Вказане сприятиме реалізації принципу невідворотності покарання за вчинене адміністративне правопорушення.

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	<p>Прийняття проекту Закону:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) забезпечить судам можливість приймати рішення про накладення адміністративних стягнень за порушення митних правил, передбачені статтею 483 МКУ; 2) забезпечить дискрецію судів при винесенні рішень про накладення адміністративних стягнень за порушення митних правил, що дасть змогу досягти легітимної мети; 3) сприятиме підвищенню рівня виховної та превентивної ролі адміністративного покарання за вчинення порушення митних прав; 4) врегулювання питання передання матеріалів справ про порушення митних правил до правоохоронних органів дасть нагоду забезпечити реалізацію принципу невідворотності покарання; 5) підвищить якість здійснюваного провадження в справах про порушення митних правил 	Додаткові витрати відсутні
Альтернатива 2	Залишаючи чинне регулювання без змін, вигоди відсутні	Відсутність регуляторного акта обумовить появу ризиків того, що в 2024 році суди будуть позбавлені права накладати стягнення за вчинення правопорушень, передбачених статтею

		<p>483 МКУ. Крім того, відсутність дискреції судів при розгляді справ про порушення митних правил може обумовити виникнення репутаційних ризиків для судів як інституцій, покликаних забезпечувати справедливий та об'єктивний розгляд справ про порушення митних правил. Неврегульованість питання передання судами матеріалів справ про порушення митних правил до правоохоронних органів не дасть змоги забезпечити реалізацію принципу невідворотності покарання за вчинення порушення митних правил</p>
--	--	--

2.2. Оцінка впливу на сферу інтересів громадян

Станом на 01.08.2023 митними органами стосовно громадян складено 4453 протоколи про порушення митних правил на загальну суму 2,4 млрд гривень.

За результатами розгляду справ про порушення митних правил судами винесено 2694 рішення про накладення стягнень у вигляді штрафу на суму 677 млн грн та конфіскації товарів на суму 751 млн гривень.

При цьому на цей час практично всі склади порушень митних правил, які розглядаються судами, передбачають абсолютні розміри штрафів (за виключенням статті 485 МКУ), а склади правопорушень, передбачених статтями 472, 482 та 483 МКУ, – також і безальтернативну конфіскацію товарів та транспортних засобів.

Прийняття проекту Закону дасть нагоду встановити диференційований штраф за вчинення правопорушень, передбачених частиною шостою статті 470 МКУ, частиною шостою статті 481 МКУ, статтями 472, 476, 482, 483 та 484 МКУ, та також альтернативну конфіскацію товарів, транспортних засобів – безпосередніх предметів порушення митних правил в справах, порушених за ознаками статей 472, 482 та 483 МКУ.

Вказані зміни сприятимуть тому, що суди набудуть можливості індивідуалізації адміністративного покарання в кожному окремому випадку залежно від конкретних обставин вчинення правопорушення.

Фактично за наявності пом'якшуючих обставин до особи, винної у вчиненні правопорушення, суди матимуть можливість накласти штраф, який дорівнює нижній межі.

Нові підходи до визначення розміру та виду стягнень за вчинення порушень митних правил, справи про які розглядаються судами, сприятимуть забезпеченню принципу співмірності ступеня суспільної небезпеки правопорушення та покарання за його вчинення.

Зміни до МКУ, які пропонуються, передбачають урегулювання питання щодо надання особі, стосовно якої складено протокол про порушення митних правил, права ознайомлюватись з матеріалами справи на будь-якому етапі провадження. Такі зміни забезпечать покращення рівня змагальності сторін під час розгляду справ про порушення митних правил судами, сприятимуть прийняттю об'єктивних та справедливих рішень.

Проектом Закону також пропонується передбачити умови звільнення від адміністративної відповідальності осіб, якими у період воєнного стану були передані транспортні засоби особистого користування, ввезені в режимах транзиту або тимчасового ввезення, на потреби Збройних Сил України, правоохоронних органів, інших військових формувань. При цьому митні режими транзиту або тимчасово ввезення будуть вважатись припиненими.

Такі зміни дадуть змогу легалізувати дії свідомих осіб, якими було ввезено та передано транспортні засоби для потреб військових формувань та/або правоохоронних органів, і ці факти є достеменно підтвердженими відповідними документами.

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива І	<p>Прийняття проекту Закону:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) забезпечить дискрецію судів при винесенні рішень про накладення адміністративних стягнень за порушення митних правил, що сприятиме індивідуалізації адміністративної відповідальності осіб, винних у порушенні митних правил; 2) сприятиме підвищенню рівня виховної та превентивної ролі адміністративного покарання за вчинення порушення митних правил; 3) покращить рівень змагальності сторін під час розгляду справ про порушення митних правил судами, сприятиме прийняттю об'єктивних та справедливих рішень; 4) дасть нагоду легалізувати дії осіб, якими було ввезено та передано транспортні засоби для потреб 	Додаткові витрати відсутні

	військових формувань та/або правоохоронних органів	
Альтернатива 2	Залишаючи чинне регулювання без змін, вигоди відсутні	Відсутність дискреції судів при розгляді справ про порушення митних правил може обумовити виникнення репутаційних ризиків для судів як інституцій, покликаних забезпечувати справедливий та об'єктивний розгляд справ про порушення митних правил. Не буде забезпечений належний рівень змагальності сторін під час розгляду справ про порушення митних правил судами. Стосовно осіб, якими у період воєнного стану були передані транспортні засоби особистого користування, ввезені в режимах транзиту або тимчасового ввезення, на потреби Збройних Сил України, правоохоронних органів, інших військових формувань, розглядатиметься питання про притягнення до адміністративної відповідальності

2.3. Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Відповідно до статті 455 МКУ центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну митну політику, веде централізований облік осіб: декларантів, перевізників, гарантів, АЕО, інших підприємств, контроль за діяльністю яких здійснюється митними органами. Згідно з цією статтею наказом Міністерства фінансів України від 15.06.2015 № 552 (зі змінами), зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 08 липня 2015 року за № 807/27252, затверджено Порядок обліку осіб, які під час провадження своєї діяльності є учасниками відносин, що регулюються законодавством України з питань митної справи.

Станом на 01.07.2023 на централізованому обліку в Державній митній службі України перебувало 212 740 осіб. Фактично митні формальності

упродовж 2023 року здійснювались 41,2 тис. особами (<http://customs.gov.ua/statistika-ta-reiestri>).

Станом на 01.08.2023 митними органами стосовно посадових осіб підприємств складено 2523 протоколи про порушення митних правил на загальну суму 3,6 млрд гривень.

За результатами розгляду справ про порушення митних правил судами винесено 474 рішення про накладення стягнень у вигляді штрафу на суму 554 млн грн та конфіскації товарів на суму 566 млн гривень.

При цьому на цей час практично всі склади порушень митних правил, які розглядаються судами, передбачають абсолютні розміри штрафів (за виключенням статті 485 МКУ), а склади правопорушень, передбачених статтями 472, 482 та 483 МКУ, також і безальтернативну конфіскацію товарів та транспортних засобів.

Прийняття проекту Закону дасть змогу встановити диференційований штраф за вчинення правопорушень, передбачених частиною шостою статті 470 МКУ, частиною шостою статті 481 МКУ, статтями 472, 476, 482, 483 та 484 МКУ, та також альтернативну конфіскацію товарів, транспортних засобів – безпосередніх предметів порушення митних правил в справах, порушених за ознаками статей 472, 482 та 483 МКУ.

Вказані зміни сприятимуть тому, що суди набудуть можливості індивідуалізації адміністративного покарання в кожному окремому випадку залежно від конкретних обставин вчинення правопорушення.

Фактично за наявності пом'якшуючих обставин до посадової особи підприємства, винної у вчиненні правопорушення, суди матимуть можливість накладати штраф, який дорівнює нижній межі.

Нові підходи до визначення розміру та виду стягнень за вчинення порушень митних правил, справи про які розглядаються судами, сприятимуть забезпеченню принципу співмірності ступеня суспільної небезпеки правопорушення та покарання за його вчинення.

Зміни до МКУ, які пропонуються, передбачають урегулювання питання щодо надання особі, стосовно яких складено протокол про порушення митних правил, права ознайомлюватись з матеріалами справи на будь-якому етапі провадження. Такі зміни забезпечать покращення рівня змагальності сторін під час розгляду справ про порушення митних правил судами, сприятимуть прийняттю об'єктивних та справедливих рішень.

МКУ визначає порядок здійснення процедур митного контролю та митного оформлення товарів для підприємств та громадян. Ніяких особливостей здійснення зазначених процедур підприємствами залежно від рівня доходу суб'єкта господарювання, кількості найманих працівників та обраної системи оподаткування не передбачено. Відповідно диференціація суб'єктів господарювання на великі, середні, малі та мікропідприємства у загальній кількості осіб, які перебувають на централізованому обліку в Державній митній службі України, не здійснюється.

Проблема, яку пропонується розв'язати шляхом розроблення проекту Закону, впливає однаково на всіх суб'єктів господарювання, що перебувають на

обліку в митних органах відповідно до статті 455 МКУ, та щодо посадових осіб яких складено протоколи про порушення митних правил.

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання одиниць	212 740				212 740
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	100%				100%

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	<p>Прийняття проекту Закону:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) забезпечить дискрецію судів при винесенні рішень про накладення адміністративних стягнень за порушення митних правил, що сприятиме індивідуалізації адміністративної відповідальності осіб, винних у порушенні митних правил; 2) сприятиме підвищенню рівня виховної та превентивної ролі адміністративного покарання за вчинення порушення митних правил; 3) покращить рівень змагальності сторін під час розгляду справ про порушення митних правил судами, сприятиме прийняттю об'єктивних та справедливих рішень; 4) врегулювання питання передання матеріалів справ про порушення митних правил до правоохоронних органів дасть змогу забезпечити реалізацію принципу невідворотності покарання 	Додаткові витрати відсутні
Альтернатива 2	Залишаючи чинне регулювання без змін, вигоди відсутні	Відсутність дискреції судів при розгляді справ про порушення митних правил може обумовити виникнення репутаційних ризиків для судів як інституцій, покликаних забезпечувати справедливий та об'єктивний розгляд справ про порушення митних правил. Не буде забезпечений належний рівень

		змагальності сторін під час розгляду справ про порушення митних правил судами. Стосовно осіб, якими у період воєнного стану були передані транспортні засоби особистого користування, ввезені в режимах транзиту або тимчасового ввезення, на потреби Збройних Сил України, правоохоронних органів, інших військових формувань, розглядатиметься питання про притягнення до адміністративної відповідальності
--	--	--

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Альтернатива 1	4	Цілі прийняття регуляторного акта можуть бути досягнуті повною мірою
Альтернатива 2	1	Не дає досягнути поставлених цілей державного регулювання. Проблема продовжує існувати

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Альтернатива 1	Прийняття проекту акта забезпечить: 1) дискрецію судів при винесенні рішень про накладення адміністративних стягнень за порушення митних правил, що дасть змогу досягти легітимної мети; 2) індивідуалізацію адміністративного покарання за вчинення	Витрати відсутні	Є найбільш оптимальною серед запропонованих альтернатив, оскільки відповідає вимогам регуляторної політики і досягає цілей державного регулювання

	<p>порушень митних правил;</p> <p>3) покращення рівня змагальності сторін під час розгляду справ про порушення митних правил судами, сприятиме прийняттю об'єктивних та справедливих рішень;</p> <p>4) підвищення якості здійснюваного провадження в справах про порушення митних правил;</p> <p>5) врегулювання питання передання матеріалів справ про порушення митних правил до правоохоронних органів дасть змогу забезпечити реалізацію принципу невідворотності покарання;</p> <p>6) легалізацію дій осіб, якими було ввезено та передано транспортні засоби для потреб військових формувань та/або правоохоронних органів</p>		
Альтернатива 2	У разі залишення чинного регулювання без змін вигоди відсутні, оскільки проблема залишається невирішеною	Відсутність регуляторного акта обумовить появу ризиків того, що в 2024 році суди будуть позбавлені права накладати стягнення за вчинення правопорушень, передбачених статтею 483 МКУ. Відсутність дискреції судів при розгляді справ про порушення митних правил може обумовити виникнення	Є найгіршою з альтернатив, оскільки не дає змоги досягнути поставлених цілей державного регулювання оптимальним способом

	<p>репутаційних ризиків для судів як інституцій, покликаних забезпечувати справедливий та об'єктивний розгляд справ про порушення митних правил. Не буде забезпечений належний рівень змагальності сторін під час розгляду справ про порушення митних правил судами.</p> <p>Стосовно осіб, якими у період воєнного стану були передані транспортні засоби особистого користування, ввезенні в режимах транзиту або тимчасового ввезення, на потреби Збройних Сил України, правоохоронних органів, інших військових формувань, розглядатиметься питання про притягнення до адміністративної відповідальності</p>	
--	---	--

Рейтинг	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи/причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта

Альтернатива 1	У разі обрання альтернативи 1 буде забезпечено виконання Рішення КСУ, запроваджено більш гнучкий механізм притягнення осіб до адміністративної відповідальності, забезпечено дотримання конституційного принципу індивідуалізації юридичної відповідальності. Крім того, зміни та доповнення до МКУ в частині удосконалення норм, якими регулюються питання провадження в справах про порушення митних правил, сприятиме забезпеченню конституційного правопорядку, прав і свобод кожної особи	Відсутні
Альтернатива 2	Альтернатива 2 обумовить появу ризиків того, що в 2024 році суди будуть позбавлені правових підстав накладати стягнення за порушення митних правил, передбачених статтею 483 МКУ, не буде належним чином забезпечений визначений КСУ принцип індивідуалізації покарання за вчинення порушень митних правил, не покращиться рівень змагальності сторін під час розгляду справ про порушення митних правил	Ризики зовнішніх чинників на дію регуляторного акта відсутні

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

1. Механізм дії регуляторного акта.

Основним механізмом, що забезпечить розв'язання визначеної проблеми, є прийняття проекту Закону України та фактична реалізація його положень.

Прийняття регуляторного акта сприятиме виконанню Рішення КСУ, запровадженню більш гнучкого механізму притягнення осіб до адміністративної відповідальності, забезпеченню дотримання конституційного принципу індивідуалізації юридичної відповідальності до осіб, якими вчинено порушення митних правил. Крім того, зміни та доповнення до МКУ в частині удосконалення норм, якими регулюються питання провадження в справах про порушення митних правил, сприятимуть забезпеченню конституційного правопорядку, прав і свобод кожної особи.

2. Організаційні заходи впровадження регуляторного акта в дію.

Для впровадження регуляторного акта необхідно забезпечити інформування громадськості про вимоги регуляторного акта шляхом його оприлюднення на офіційному вебсайті Міністерства фінансів України.

Особам та суб'єктам господарювання необхідно ознайомитись з вимогами регуляторного акта шляхом вивчення та аналізу його змісту.

Ризику впливу зовнішніх факторів на дію регуляторного акта немає.

Досягнення цілей не передбачає додаткових організаційних заходів.

Можлива шкода у разі очікуваних наслідків дії акта не прогногується.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого

самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні впроваджувати або виконувати ці вимоги

Реалізація проекту Закону не передбачає додаткових фінансових витрат органами виконавчої влади та відповідно додаткових видатків бюджету.

Державне регулювання не передбачає утворення нового державного органу (або нового структурного підрозділу діючого органу).

Виконання вимог регуляторного акта буде забезпечено існуючими у структурі митних органів підрозділами і буде здійснено в межах кошторисних витрат на утримання митних органів та асигнувань, передбачених на відповідний бюджетний рік для органів виконавчої влади.

Розрахунок витрат, які будуть виникати внаслідок дії регуляторного акта, одного суб'єкта господарювання великого та середнього підприємництва наведено у додатку 1.

Також здійснено розрахунок витрат на запровадження державного регулювання для одного суб'єкта малого підприємництва (Тест малого підприємництва наведено у додатку 2).

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Строк дії регуляторного акта є необмеженим, оскільки МКУ має необмежений термін дії.

Строк дії регуляторного акта може бути обмежено лише втратою чинності Законом.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

1. Передбачається застосування диференційованого штрафу за вчинення правопорушень, передбачених частиною шостою статті 470 МКУ, частиною шостою статті 481 МКУ, статтями 472, 476, 482, 483 та 484 МКУ, та також альтернативну конфіскацію товарів, транспортних засобів – безпосередніх предметів порушення митних правил в справах, порушених за ознаками статей 472, 482 та 483 МКУ.

2. Передбачається, що кількість громадян та суб'єктів господарювання, на яких поширюватиметься дія регуляторного акта, корелюватиметься з кількістю складених митними органами протоколів про порушення митних правил та розглянутих справ судами.

3. У зв'язку з прийняттям проекту акта держава та суб'єкти господарювання не витратять додаткових коштів та часу на реалізацію його норм.

4. Рівень поінформованості суб'єктів господарювання щодо проекту акта оцінюється як високий, оскільки його оприлюднено на офіційному вебсайті Міністерства фінансів України.

Після прийняття проекту акта він буде оприлюднений в установленому законодавством порядку.

Прогнозні значення показників результативності регуляторного акта будуть виражені у кількісній формі, а саме:

- кількість складених протоколів про порушення митних правил;
- кількість складених протоколів про порушення митних правил за ознаками правопорушення, передбаченого статтею 483 МКУ;
- сума накладених судами штрафів за результатами розгляду справ про порушення митних правил;
- вартість предметів правопорушень, конфіскованих за рішеннями судів;
- кількість рішень суду про закриття провадження в справах про порушення митних правил.

ІХ. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Стосовно регуляторного акта уповноважений орган виконавчої влади здійснюватиме базове, повторне та періодичне відстеження результативності регуляторного акта у строки, встановлені статтею 10 Закону України від 11 вересня 2003 року № 1160-IV «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», шляхом аналізу статистичних даних за допомогою інформаційних систем Держмитслужби та звітної інформації, яка надходить до Держмитслужби від митних органів.

Базове відстеження результативності регуляторного акта буде проводитись через рік після набрання чинності регуляторним актом.

Повторне відстеження буде здійснюватися через два роки після набрання чинності регуляторним актом.

Періодичне відстеження здійснюватиметься раз на три роки, починаючи з дня виконання заходів з повторного відстеження результативності.

Метод проведення відстеження результативності – статистичний.

У разі виявлення неврегульованих та/або проблемних питань на підставі аналізу зауважень та пропозицій державних органів, громадян і суб'єктів господарювання ці питання будуть врегульовані шляхом внесення відповідних змін.

**В. о. Голови Державної
митної служби України**
19 серпня 2023 р.



Сергій ЗВЯГІНЦЕВ

ВИТРАТИ

на одного суб'єкта господарювання великого та середнього підприємництва, які виникають внаслідок дії регуляторного акта

Порядковий номер	Витрати	За перший рік	За п'ять років
1	Витрати на придбання основних фондів, обладнання та приладів, сервісне обслуговування, навчання/підвищення кваліфікації персоналу тощо, гривень	0	0
2	Податки та збори (зміна розміру податків/зборів, виникнення необхідності у сплаті податків/зборів), гривень	0	0
3	Витрати, пов'язані із веденням обліку, підготовкою та поданням звітності державним органам, гривень	40,46 грн.	0
4	Витрати, пов'язані з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю) (перевірок, штрафних санкцій, виконання рішень/ приписів тощо), гривень	0	0
5	Витрати на отримання адміністративних послуг (дозволів, ліцензій, сертифікатів, атестатів, погоджень, висновків, проведення незалежних/обов'язкових експертиз, сертифікації, атестації тощо) та інших послуг (проведення наукових, інших експертиз, страхування тощо), гривень	0	0
6	Витрати на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо), гривень	0	0
7	Витрати, пов'язані із наймом додаткового персоналу, гривень	0	0
8	Інше (уточнити), гривень	0	0
9	РАЗОМ (сума рядків: 1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7 + 8), гривень	40,46 грн.	0
10	Кількість суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на яких буде поширено регулювання, одиниць	1	0
11	Сумарні витрати суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на виконання регулювання (вартість регулювання) (рядок 9 x рядок 10), гривень	40,46 грн.	0

Розрахунок відповідних витрат на одного суб'єкта господарювання

Вид витрат	У перший рік	Періодичні (за рік)	Витрати за п'ять років	
Витрати на придбання основних фондів, обладнання та приладів, сервісне обслуговування, навчання/підвищення кваліфікації персоналу тощо	0	0	0	
Вид витрат	Витрати на сплату податків та зборів (змінених/нововведених) (за рік)		Витрати за п'ять років	
Податки та збори (зміна розміру податків/зборів, виникнення необхідності у сплаті податків/зборів)	0		0	
Вид витрат	Витрати* на ведення обліку, підготовку та подання звітності (за рік)	Витрати на оплату штрафних санкцій за рік	Разом за рік	Витрати за п'ять років
Витрати, пов'язані із веденням обліку, підготовкою та поданням звітності державним органам (витрати часу персоналу)	40,46 грн.	0	40,46 грн.	0

* витрати на ознайомлення суб'єктом господарювання з новим регулюванням (1 години роботи на пошук та опрацювання регуляторного акта в мережі Інтернет, яка відповідно до Закону України «Про Державний бюджет України на 2023 рік», з 1 січня 2023 року становить – 40,46 грн.)

Вид витрат	Витрати* на адміністрування заходів державного нагляду (контролю) (за рік)	Витрати на оплату штрафних санкцій та усунення виявлених порушень (за рік)	Разом за рік	Витрати за п'ять років
Витрати, пов'язані з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю) (перевірок, штрафних санкцій, виконання рішень/приписів тощо)	0	0	0	0

Вид витрат	Витрати на проходження відповідних процедур (витрати часу, витрати на експертизи, тощо)	Витрати безпосередньо на дозволи, ліцензії, сертифікати, страхові поліси (за рік - стартовий)	Разом за рік (стартовий)	Витрати за п'ять років
Витрати на отримання адміністративних послуг (дозволів, ліцензій, сертифікатів, атестатів, погоджень, висновків, проведення незалежних / обов'язкових експертиз, сертифікації, атестації тощо) та інших послуг (проведення наукових, інших експертиз, страхування тощо)	0	0	0	0
Вид витрат	За рік (стартовий)	Періодичні (за наступний рік)	Витрати за п'ять років	
Витрати на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо)	0	0	0	
Вид витрат	Витрати на оплату праці додатково найманого персоналу (за рік)		Витрати за п'ять років	
Витрати, пов'язані із наймом додаткового персоналу	0		0	

ТЕСТ

малого підприємництва (М-Тест)

1. Консультації з представниками мікро- та малого підприємництва щодо оцінки впливу регулювання

Консультації щодо визначення впливу запропонованого регулювання на суб'єктів малого підприємництва та визначення детального переліку процедур, виконання яких необхідно для здійснення регулювання, проведено розробником у період з “___” ___ 20__ р. по “___” ___ 20__ р.

Порядковий номер	Вид консультації (публічні консультації прями (круглі столи, наради, робочі зустрічі тощо), інтернет-консультації прями (інтернет-форуми, соціальні мережі тощо), запити (до підприємців, експертів, науковців тощо)	Кількість учасників консультацій, осіб	Основні результати консультацій (опис)

2. Вимірювання впливу регулювання на суб'єктів малого підприємництва (мікро- та малі):

кількість суб'єктів малого підприємництва, на яких поширюється регулювання, у тому числі малого підприємництва та мікропідприємництва, а також питому вага суб'єктів малого підприємництва у загальній кількості суб'єктів господарювання, на яких проблема справляє вплив, зазначити неможливо, оскільки проблема однаково впливає на всіх суб'єктів господарювання незалежно від рівня доходу, кількості найманих працівників та обраної системи оподаткування.

3. Розрахунок витрат суб'єктів малого підприємництва на виконання вимог регулювання

У розрахунку вартості години роботи використано вартість 1 години роботи, яка відповідно до Закону України «Про Державний бюджет України на 2023 рік», з 1 січня 2023 року становить – 40,46 грн.

Первинна інформація про вимоги регулювання може бути отримана за результатами пошуку проекту наказу Міністерства фінансів України «Про внесення змін до Типової мирової угоди про припинення провадження в справі про порушення митних правил».

Інформація про розмір часу, який витрачається суб'єктами на отримання зазначеної інформації є оціночною.

Порядковий номер	Найменування оцінки	У перший рік (стартовий рік впровадження)	Періодичні (за наступний)	Витрати за п'ять років

		регулювання)	рік)	
Оцінка «прямих» витрат суб'єктів малого підприємництва на виконання регулювання				
1	Придбання необхідного обладнання (пристроїв, машин, механізмів)	0	0	0
2	Процедури перевірки та/або постановки на відповідний облік у визначеному органі державної влади чи місцевого самоврядування	0	0	0
3	Процедури експлуатації обладнання (експлуатаційні витрати - витратні матеріали)	0	0	0
4	Процедури обслуговування обладнання (технічне обслуговування)	0	0	0
5	Інші процедури (уточнити)	0	0	0
6	Разом, гривень <i>Формула:</i> <i>(сума рядків 1 + 2 + 3 + 4 + 5)</i>	0	X	0
7	Кількість суб'єктів господарювання, що повинні виконати вимоги регулювання, одиниць	1		
8	Сумарно, гривень <i>Формула:</i> <i>відповідний стовпчик "разом"</i> <i>X кількість суб'єктів малого підприємництва, що повинні виконати вимоги регулювання</i> <i>(рядок 6 X рядок 7)</i>	0	X	0
Оцінка вартості адміністративних процедур суб'єктів малого підприємництва щодо виконання регулювання та звітування				
9	Процедури отримання первинної інформації про вимоги регулювання	1 год. (час, який витрачається	0,00 грн. (припущено, що суб'єкт	40,46 грн.

	<p><i>Формула:</i></p> <p><i>витрати часу на отримання інформації про регулювання, отримання необхідних форм та заявок X вартість часу суб'єкта малого підприємництва (заробітна плата) X оціночна кількість форм</i></p>	<p>суб'єктом господарювання на пошук нормативно-правового акту в мережі Інтернет та ознайомлення з ним; за результатами консультацій) X 40,46 грн. = 40,46 грн.</p>	<p>повинен виконувати вимоги регулювання лише в перший рік; за результатами консультацій)</p>	
10	<p>Процедури організації виконання вимог регулювання</p> <p><i>Формула:</i></p> <p><i>витрати часу на розроблення та впровадження внутрішніх для суб'єкта малого підприємництва процедур на впровадження вимог регулювання X вартість часу суб'єкта малого підприємництва (заробітна плата) X оціночна кількість внутрішніх процедур</i></p>	0	0	0
11	<p>Процедури офіційного звітування</p> <p><i>Формула:</i></p> <p><i>витрати часу на отримання інформації про порядок звітування щодо регулювання, отримання необхідних форм та визначення органу, що приймає звіти та місця звітності + витрати часу на заповнення звітних форм + витрати часу на передачу звітних форм (окремо за засобами передачі інформації з оцінкою кількості суб'єктів, що користуються формами засобів – окремо електронна звітність, звітність до органу, поштовим зв'язком тощо) + оцінка витрат часу на корегування (оцінка природного рівня помилок)) X вартість часу суб'єкта малого підприємництва (заробітна плата) X оціночна кількість оригінальних звітів X кількість періодів звітності за рік</i></p>	0	0	0

12	Процедури щодо забезпечення процесу перевірок <i>Формула:</i> <i>витрати часу на забезпечення процесу перевірок з боку контролюючих органів X вартість часу суб'єкта малого підприємництва (заробітна плата) X оціночна кількість перевірок за рік</i>	0	0	0
13	Інші процедури (уточнити)	0	0	0
14	Разом, гривень <i>Формула:</i> <i>(сума рядків 9 + 10 + 11 + 12 + 13)</i>	40,46 грн.	X	X
15	Кількість суб'єктів малого підприємництва, що повинні виконати вимоги регулювання, одиниць	1	X	X
16	Сумарно, гривень <i>Формула:</i> <i>відповідний стовпчик "разом" X кількість суб'єктів малого підприємництва, що повинні виконати вимоги регулювання (рядок 14 X рядок 15)</i>	40,46 грн.	X	X

**Бюджетні витрати
на адміністрування регулювання суб'єктів великого та середнього
підприємництва**

Розрахунок витрат на адміністрування регулювання здійснюється Державною митною службою України.

Процедура регулювання суб'єктів великого та середнього підприємництва (розрахунок на одного типового суб'єкта господарювання)	Планові витрати часу на процедур у	Вартість часу співробітників а органу державної влади відповідної категорії (заробітна плата)	Оцінка кількості процедур за рік, що припадають на одного суб'єкта	Оцінка кількості суб'єктів, що підпадають під дію процедури регулювання	Витрати на адміністрування регулювання * (за рік), гривень
1. Облік суб'єкта господарювання, що перебуває у сфері регулювання	-	-	-	-	-
2. Поточний контроль за суб'єктом господарювання, що перебуває у сфері регулювання, у тому числі:	-	-	-	-	-
камеральні	-	-	-	-	-
виїзні	-	-	-	-	-
3. Підготовка, затвердження та опрацювання одного окремого акта про порушення вимог регулювання	-	-	-	-	-
4. Реалізація одного окремого рішення щодо	-	-	-	-	-

Процедура регулювання суб'єктів великого та середнього підприємництва (розрахунок на одного типового суб'єкта господарювання)	Планові витрати часу на процедур у	Вартість часу співробітника а органу державної влади відповідної категорії (заробітна плата)	Оцінка кількості процедур за рік, що припадають на одного суб'єкта	Оцінка кількості суб'єктів, що підпадають під дію процедури регулювання	Витрати на адміністрування регулювання * (за рік), гривень
порушення вимог регулювання					
5. Оскарження одного окремого рішення суб'єктами господарювання	-	-	-	-	-
6. Підготовка звітності за результатами регулювання	-	-	-	-	-
7. Інші адміністративні процедури (уточнити):	-	-	-	-	-
Разом за рік	-	X	X	X	-
Сумарно за п'ять років	X	X	X	X	-

4. Розрахунок сумарних витрат суб'єктів малого підприємництва, що виникають на виконання вимог регулювання

Порядковий номер	Показник	Перший рік регулювання (стартовий)	За п'ять років
1	Оцінка "дрягих" витрат суб'єктів малого підприємництва на виконання регулювання	0,00 грн.	0,00 грн.

2	Оцінка вартості адміністративних процедур для суб'єктів малого підприємництва щодо виконання регулювання та звітування	40,46 грн.	40,46 грн.
3	Сумарні витрати малого підприємництва на виконання запланованого регулювання	40,46 грн.	X
4	Бюджетні витрати на адміністрування регулювання суб'єктів малого підприємництва	0,00 грн.	0,00 грн.
5	Сумарні витрати на виконання запланованого регулювання	40,46 грн.	40,46 грн.

5. Розроблення корегуючих (пом'якшувальних) заходів для малого підприємництва щодо запропонованого регулювання

Не передбачається розроблення коригуючих заходів, оскільки нове регулювання спрямоване виключно на скасування недосконалих інструментів державного регулювання у сфері господарської діяльності або їх оптимізація та відповідно зменшення фінансового навантаження на суб'єктів господарювання.